

1 ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה ג

והמצוה השלישית היא שצונו לאהבו יתעלה וזה שנתבונן ונשכיל מצותיו ופעולותיו עד שנשיגהו ונתענג בהשגתו תכלית התענוג וזאת היא האהבה המחוייבת. ולשון סיפרי (פ' שמע) לפי שנאמר ואהבת את י"י אלהיך יודע כיצד אוהב את המקום תלמוד לומר והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם. הנה כבר בארו לך כי בהשתכלות תתאמת לך ההשגה ויגיע התענוג ותבא האהבה בהכרח. וכבר אמרו שמצוה זו כוללת גם כן שנדרוש ונקרא האנשים כולם לעבודתו יתעלה ולהאמין בו. וזה כי כשתאהב אדם תשים לבך עליו ותשבחהו ותבקש האנשים לאהוב אותו. וזה על צד המשל כן כשתאהב האל באמת כמה שהגיעה לך מהשגת אמיתתו הנה אתה בלא ספק תדרוש ותקרא הכופרים והסכלים לידיעת האמת אשר ידעת אותה. ולשון סיפרי (שם) ואהבת את י"י וכו' אהבהו על הבריות כאברהם אביך שנאמר ואת הנפש אשר עשו בחרן. ר"ל כמו שאברהם בעבור שהיה אוהב השם כמו שהעיד הכתוב (ישעי' מא) אברהם אוהבי שהיה גם כן לגודל השגתו דרש האנשים אל האמונה מחוזק אהבתו כן אתה אוהב אותו עד שתדרוש האנשים אליו:

2 ספרי דברים פסקא לב

דבר אחר ואהבת את ה' אלהיך, אהבהו על הבריות כאברהם אביך כענין שנאמר +בראשית יב ה+ ואת הנפש אשר עשו בחרן, והלא אם מתכנסים כל באי העולם לבראות יתוש אחד ולהכניס בו נשמה אינם יכולים אלא מלמד שהיה אברהם אבינו מגיירם ומכניסם תחת כנפי השכינה.

3 תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף כז עמוד ב

והכתיב: +ויקרא כ"ו+ וכשלו איש באחיו - איש בעון אחיו, מלמד שכולן ערבים זה בזה!

4 תלמוד בבלי מסכת שבת דף נד עמוד ב

רב ורבי חנינא ורבי יוחנן ורב חביבא מתנו, בכוליה דסדר מועד, כל כי האי זוגא חלופי רבי יוחנן ומעייל רבי יונתן. כל מי שאפשר למחות לאנשי ביתו ולא מיחה - נתפס על אנשי ביתו, באנשי עירו - נתפס על אנשי עירו, בכל העולם כולו - נתפס על כל העולם כולו.

5 תלמוד בבלי מסכת ברכות דף י עמוד א

הנהו בריוני דהוו בשבבותיה דרבי מאיר והוו קא מצערו ליה טובא, הוה קא בעי רבי מאיר רחמי עלויהו כי היכי דלימותו. אמרה ליה ברוריא דביתהו: מאי דעתך? - משום דכתיב: +תהלים ק"ד+ יתמו חטאים, מי כתיב חוטאים? חטאים כתיב! ועוד, שפיל לסיפיה דקרא: ורשעים עוד אינם, כיון דיתמו חטאים - ורשעים עוד אינם? אלא, בעי רחמי עלויהו דלהדרו בתשובה - ורשעים עוד אינם. בעא רחמי עלויהו והדרו בתשובה. אמר לה ההוא מינא לברוריא: כתיב +ישעיהו נד+ רני עקרה לא ילדה, משום דלא ילדה - רני? אמרה ליה: שטיא! שפיל לסיפיה דקרא, דכתיב: כי רבים בני שוממה מבני בעולה אמר ה'; אלא מאי עקרה לא ילדה - רני כנסת ישראל שדומה לאשה עקרה שלא ילדה בנים לגיהנם כותייכו.

(יד) לא תקלל חרש ולפני עור לא תתן מכשל ויראת מאלקיך אני יקוק:

7 Rav Moshe Sternbuch - תשובות והנהגות (1:358)

שאלה : בן בעל תשובה מזמין הוריו לסעודת ליל שבת ויודע שיחזרו לביתם במכונית.

A Shabbat/Yom Tov invitation is not considered a prohibition of *Lifnei Ivar* because it is beneficial for the invitee. *Lifnei iver* is only transgressed when one encourages the performance of an action that is harmful to the individual. Though driving is a prohibited act, the invitation is not considered harmful, since the Shabbat/Yom Tov experience is potentially positive.

הנה טענת הבן היא שבדרך זו הוא מקרב את הוריו ליהדות, רק שחושש במה שמכשילם לחלל שבת, אבל מאידך הם בלאו הכי מחללים שבת ולא איכפת להם, רק תקותו שלאט לאט יתקרבו, ולדבריו כבר רואה התקדמות שיש אצלם כבר גישה אחרת לדת, ותולה הדבר בזה שמקרב אותם ומזמינם אף שנוסעים בחזרה הביתה, אבל שואל שמא אסור משום איסור לפני עור?

נראה שיסוד האיסור דלפני עור הוא דומיא דעור שמכשילו, אבל אם כוונתו רק לטובת עצמו לא נקרא מכשיל, אלא כמו שרופא מנתח לא נקרא מכה חבירו, כך כאן הלוא אין כוונתו להרע לו או ליעץ לו עצה שאינה הוגנת, אלא שמקוה בזה להדריכם ולקרבים לדרך האמת, ומה שחבירו מחלל שבת עי"ז אינו אלא עושה רעה לעצמו ולכן אין בזה איסור לפני עור, וכיון שאינו מצוה אותם לנסוע, ואדרבה, הודיע להם שמצטער בכך, תו אין כאן חיוב ערבות להפרישם במחללי שבת בפרהסיא, וע"כ נראה שגם איסור לפני עור אין בזה שכוונתו לטובתם. (ועיין ש"ך ודגו"מ יו"ד קנ"א שאין חיוב להפריש מומר מאיסור). אמנם חילול השם יש כאן, שבאים לביתו במכונית בפרהסיא בעצם יום השבת, ולכן יש לראות שעכ"פ לא יחנו את מכוניתם סמוך לביתו במקום שירגישו שבאו במיוחד אצלו, כי בעון חילול השם אחד שוגג ואחד מזיד ואין תלוי במה שמכוין לטוב, ונראה שישתדל כפי כחו למונעם מחילול שבת, אבל אם זה אי אפשר ומרגיש שיש בזה תועלת להחזירם למוטב, לא ימנע לעשות מפני איסור לפני עור, רק יקרב אותם כפי האפשר, ...

8 שו"ת מלמד להועיל חלק א (או"ח) סימן בט

Rabbi David Tzvi Hoffman was born in Verbo, Hungary, in 1843, and died in Berlin in 1921. His great erudition encompassed all branches of Torah knowledge: Bible, Talmud, midrash, and codes. As rector of the Hildesheimer Rabbinical Seminary in Berlin, he educated generations of rabbis and communal leaders. His collection of responsa, Melammed Le- Ho'il, deals with a wide range of modern problems.

שאלה : במנין שלנו יש אחד או שנים שמחללים שבת בפרהסיא לא לבד במלאכתם כי אם גם עושים מוגמר, ואפילו קידוש והבדלה אינם עושים, אי שרו לצרפם למנין.

תשובה: הפרמ"ג סי' נ"ה באשל אברהם /או"ח/ ס"ק ד' כ' דמחלל שבת בפרהסיא אין מצרפין למנין. וכ"כ בתשו' חכם צבי סי' ל"ח, ואף דבשאילת יעבץ ח"א סי' מ"ט משמע דכל עבריין מצרפין למנין כל זמן שלא נידוהו מ"מ לא כתב בפירושו דגם מחלל שבת בפרהסיא מצרפין ואפשר דמודה בזה דאין מצרפין ועיין מ"ש לענין זה בשו"ת משיב דבר סי' ט' שאוסר. וכ' המג"א /או"ח/ סי' קצ"ט ס"ק ב' מי שהוא רשע בפרהסיא אין מזמנין עליו. וראיתי בשו"ת רשב"ן סי' צ' שהביא בשם שו"ת דורש לציון דזה דוקא במומר להכעיס ובימינו אין עושין להכעיס (וע' שו"ת רשב"ן סי' ס"ז) ותמוה דלהכעיס אפילו בא' משאר עבירות אין מצרפין אותו כמבואר בפרמ"ג הנ"ל /או"ח/ סי' נ"ה, גם הביא שם בשו"ת רשב"ן בשם ליקוטי חבר חלק ה' דף ק"ז שאחרי שגברו בעלי זרוע אין כח בידינו להוריד כהן כזה אם עולה לדוכן. וע"ש עוד סי' קל"ט תשובה מהרה"ג מו"ה חיים צבי מאנהיימער זצ"ל, ושם הביא ג"כ שו"ת מהר"י אסאד י"ד סי' נ' שמחללי שבתות בזמנינו כ"ז שלא העידו עליהם בפניהם ובפני הב"ד שחללו בפני י' מישראל אין אוסרים יין במגעם, שיש הרבה אחרונים סוברים דהא דמומר לחלל שבת הוי מומר לכל התורה הוא רק מדרבנן עיי"ש בשו"ת יהודה יעלה. היוצא מכל הנ"ל שעפ"י דין מחלל שבת בפרהסיא אין מצטרף למנין. אך בזמן הזה נוהגין להקל אף בארץ אונגארן ומכש"כ בארץ אשכנז. וזכרנוי שפעם אחת אירע אבילות לאיש אחד שחנותו פתוח בשבת, והוא אחד מבעלי בתים של קהלתנו, קהל עדת ישראל, וירד לפני התיבה בבית הכנסת של קהלתנו, אך הגבאי ידע לרצות אותו ולפייסו שלא ירד עוד מפני שהקהל ירננו על זה, ואח"כ הלך זה האיש לביהכ"נ של חברת ש"ס, ואף שהגבאי דשם היה איש חרד ויר"א, הניחו לירד לפני התיבה בלי מניעה, וכאשר שאלתי את הגבאי למה לא מנעו, אמר לי שכן הוא ג"כ מנהג מימים קדמונים בבית המדרש דפה שאין מונעין מלירד לפני התיבה האנשים שמסחרם פתוח בשבת, וכיון שהרבנים דשם שהיו אנשי שם לא מיחו מסתמא היה טעמם ונימוקם עמם, ואפשר שסמכו ע"ז מה שכתוב ג"כ בשו"ת בנין ציון החדשות סי' כ"ג שמחללי שבת בזמנינו נחשבים קצת כתינוק שנשבה לבין הנכרים, מפני שבעוה"ר רוב ישראל בארצנו מחללי שבת הם, ואין דעתם בזה לכפור בעיקרי אמונתנו עיי"ש, וכן הגיד לי הרב מו"ה משולם זלמן הכהן ז"ל בשם הגאון בעל שואל ומשיב שכתב שהאנשים מאמעריקא אינם נפסלים ע"י חילול שבת שלהם מפני שהם כתינוקת /כתינוק/ שנשבה לבין הנכרים. אח"כ מצאתי כעין זה בהגהות רע"א ל"ד סי' רס"ד ועיי"ש סברות להקל, אבל ע' פמ"ג א"ח סי' רפ"ב א"א ס"ק ז', וע' ספר חסידים סי' תשס"ח (ואין לי פנאי כעת לחפש תשובה זו דמיירי לענין גיטין בפנים בשו"ת שו"מ). יהי' איך שיהי' המקיל לצרף אנשים כאלו למנין יש לו על מי שיסמוך, אך מי שיכול לילך לבהכ"נ אחר בלי להכלים איש, פשיטא דמהיות טוב שלא יסמוך על היתר זה, ויתפלל עם אנשים כשרים. עוד יש סניף להקל דבזמננו לא מיקרי מחלל שבת בפרהסיא, כיון שרובן עושין כן, דבשלמא אם רוב ישראל זכאין, ומעטים מעיזים פניהם לעשות איסור זה הרי הוא כופר בתורה ועושה תועבה ביד רמה ופורש עצמו מכלל ישראל, אבל כיון דבעו"ה רובם פורצים הגדר תקנתם קלקלתם, היחיד חושב שאין זה עבירה גדולה כל כך וא"צ לעשות בצנעה, ופרהסי' שלו כבצנעה, ואדרבה היראים קרואים בזמננו פרושים ומובדלים, והפושעים הם ההולכים בדרך כל הארץ.

9 תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף ו עמוד ב

מנין שלא יושיט אדם כוס של יין לנזיר, ואבר מן החי לבני נח? ת"ל: +ויקרא יט+ ולפני עור לא תתן מכשול; והא הכא דכי לא יהבינן ליה שקלי איהו, וקעבר משום לפני עור לא תתן מכשול! הב"ע - דקאי בתרי עברי נהרא. דיקא נמי, דקתני לא יושיט ולא קתני לא יתן,

10 שולחן ערוך יורה דעה סימן קנא סעיף א

דברים שהם מיוחדים למין ממיני עבודת כוכבים שבאותו מקום, א אסור ב למכור לעובדי אותן עבודות כוכבים שבאותו מקום. ואם קונה הרבה ביחד, שניכר הדבר שהוא קונה אותם ג (א) לסחורה, מותר. הגה: ודוקא לכהן או לעובד כוכבים, שחזקתו שיקטיר הלבונה לעבודת כוכבים, אבל ה לסתם עובד כוכבים, שרי. ו י"א הא דאסור למכור להם דברים השייכים לעבודתם, היינו דוקא אם אין להם אחרים כיוצא בו או שלא יוכלו לקנות במקום אחר, אבל אם (ב) יכולים לקנות במקום אחר, (ג) מותר

למכור להם כל דבר. (מרדכי דפ"ק דע"ז). (ד) ויש מתמירין. ז ונהגו להקל כסברא הראשונה, וכל בעל נפש יחמיר לעצמו. (ר"ן שם ובתוספות ואשיר"י והגמ"ר פ"ק דשבת לדעת הרב).

11 משנה מסכת שביעית פרק ה משנה ו

ו] אלו כלים שאין האומן רשאי למכרם בשביעית מחרישה וכל כליה העול והמזרה והדקר אבל מוכר הוא מגל יד ומגל קציר ועגלה וכל כליה זה הכלל כל שמלאכתו מיוחדת לעבירה אסור לאסור ולהתר מותר:

12 חידושי הריטב"א מסכת עבודה זרה דף סג עמוד א

ומה שנראה מלשונו שסתם עמי הארץ חשודין בשביעית הא כתיבנא בפ"ק דחולין שאין זה דעת מקצת המפרשים ז"ל אלא הא וכל דכותה בעם הארץ החשוד לכך, ואם תאמר ולמה אינו חושש בעמי הארץ אלו משום לפני עור לא תתן מכשול מיהת, ויש לומר דמהכא שמעינן דכל שאין אנו נותנין לו האיסור עצמו והדבר ספק אם יקח איסור אם לאו אין בו משום לפני עור אפילו לגבי ישראל.

13 שו"ת אגרות משה חלק יו"ד א סימן עב

בענין מסחר הקייטערינג שעל הרבה חתונות מתנהגים שלא כשורה אם יש איסור מסייע ידי עוברי עברה. כ"ג טבת תשי"ח. מע"כ ידידי הרב הגאון המפורסם מוהר"ר בן ציון ראקאו שליט"א ר"מ בלאנדאן.

בדבר אם מותר לעשות מסחר הכנת חתונות שהוא להשכיר האולם ולעשות הסעודה וכדומה שנקרא קייטערינג בלע"ז באשר שבהרבה חתונות מתנהגים שלא כשורה ברקידות אנשים ונשים שהוא דבר עבירה וכדומה אם יש בזה משום לפני עור או מסייע ידי עוברי עבירה. הנה כיון שבעיר גדולה כלאנדאן שיש הרבה אולמות להשכיר ויכולים בנקל להשיג אולם אחר ליכא לפני עור מדאורייתא כדאיתא בע"ז דף ו' וכן פסקו כל הפוסקים. אך הנידון הוא משום שיש לחוש לשיטת התוס' והרא"ש שבת דף ג' והר"ן שם דסברי דאיסור מדרבנן מיהא איכא מטעם שהרי חייב להפרישו מאיסור ואיך יסייענו בדבר עבירה. . .

וגם מסתבר דלא אסרו משום מסייע ידי עוברי עבירה כשליכא איסור לפני עור אלא בנותן לו דבר שיעשה בו רק מעשה העבירה אבל בדבר שהעיקר הוא למעשה היתר כגון שכירת האולם שהוא לעשות בו החתונה והסעודה רק שיעשה שם גם מעשה עבירה דרקודים אין להחשיב שהשכירות הוא ע"ז ולאסור, דאל"כ היה לן לאסור מלמכור כל כלי לעוברי עבירה כגון קדרות לבשל משום דיבשל בהו גם בשבת וגם מאכלות אסורות אלא הוא משום דכיון דעיקר הדבר אינו לאיסורין לא אסרו בזה משום מסייע כשליכא איסור דלפני עור.

והנה אף בליכא במקום אחר נמי אינו ברור לאסור בכה"ג שהוא דבר שאינו מיוחד תשמישו רק לעבירה ויותר נוטה שאין בזה משום לפ"ע ומסייע ומותר. וראיה קצת משביעית פ"ה מ"ו דתנן זה הכלל כל שמלאכתו מיוחדת לעבירה אסור לאיסור ולהיתר מותר, אף שכיון שאיירי בחשוד על השביעית כמפורש בכל המפרשים מהא דירושלמי, א"כ הרי ודאי יעשה בהם גם מלאכת איסור ומ"מ מותר. ודין זה הוא אף בלא דרכי שלום כמפורש שם מ"ט מפשיטות הירושלמי. ועיין בפ"י מהר"י בן מלכי צדק שם במ"ח שכתב שיכול לומר לשחיטה מכרתיו לך וכן כתב בסמוך שיכול לומר לאכלה מוכר לו שיכול לומר למאכלך נתתי המעות, שלשון זה משמע שנותן טעם להיתר מפני שתלוי במוכר שהוא מוכר לו לדבר ההיתר שהרי בשביל זה לבד נמי היה מוכר לו ונמצא שאין במעשה של המוכר עשית מעשה מכשול שלא ניתוסף שום מעשה בשביל העבירה שיעשה. ומה שע"ז יוכל לעשות העבירה, הוא רק גרם שיכשיל את עצמו שזה לא נאסר. ולכן במכירת קדרות וכדומה אף שודאי יעשה בהם גם איסורין אין לאסור.

ב"ה. יום ד' ניסן תשמ"ח

לכבוד ידידי ומכובדי הרב מיכאל שון שליטא חבר הנהלת ישיבת אור
שמח בעיה"ק ירושלים ת"ו.

הנני משיב לו בזה בקיצור על השאלות שכב' הציג בפני בקשר לניהו
מנין תפילה עבור רחוקים שרוצים לקרב אותם לתורה ומצוות ע"י
השתתפותם בסדרי תפלה, ובהסתמך על הספר החשוב מלמד להועיל סי' כ"
שהביא מהרבה גדולי עולם להקל בזה במחללי שבת שבזמננו שהם כעי
תינוקות שנשבו, ובפרט כשזה נעשה למטרה קדושה של קירוב רחוקים
לתורה וי"ש, לכן נלענ"ד פשוט כדלהלן.

א) מותר להזמין גם מי שגר רחוק ממקום התפלה, ולהציע לו מקום לי
קרוב למקום באופן שלא יצטרך כלל לחלל שבת, ואף אם לא יקבל את
ההצעה אין חייבים להגיד לו שימנע משום כך לבוא, וגם אין צריכי
להזהיר אותו שאסור להגיע ברכב.

ב) מגרש חניה של בית הכנסת אשר בו מקיימים את התפילה חייב להי
סגור במשך כל השבת ויו"ט.

ג) רצוי לא לצרף מי שעדיין מחלל שבת בפרהסיא למנין לכל דבר
שבקדושה הדורש עשרה.

ד) אם יש עשרה כשרים בלעדס אפשר לקרוא אותם גם לעלות לתורה
ולהרשות לכהן לעלות לדוכן בברכת כהנים.

והנני חותם בברכה שנותן התורה יהא בעזרתכם לקרב לבותיהם של
ישראל לאבינו שבשמים ויחיש ישועתו לנצח.

ידידו מוקירו שלמה זלמן אויערבאך

Inviting The Not-Yet Affiliated to the Rabbi's Shabbat/Yom Tov Table

Rabbi Kenneth Brander

Associate Member, Young Israel Council of Rabbis

The question of inviting non-Orthodox family members and business associates to experience Shabbat and Yom Tov represents a conflict which is more pronounced during this time of year. Families who have become observant wish to share the charisma of the chag with loved ones, hoping that the invited will be inspired by the magic of the experience.

Such invitations are praiseworthy for there is a halachic responsibility for traditional Jews to reach out to those not yet observant. The Gemara (Shabbat 54b and Sanhedrin 27b) speaks about the responsibility that every observant Jew has to those not yet spiritually moved. The Rambam in Sefer ha'Mitzvot (3) defines outreach as a form of loving HaShem (see also Hilchot Deot, chapter 6). According to the Minchat Chinuch (239), being passive in one's responsibility to the spiritual well-being of another Jew is tantamount to standing idly by while a friend is being murdered.

Yet, with these invitations comes the reality that the invited Jew may drive on Shabbat/Yom Tov. We should recognize that even those of our guests who are aware of the prohibition to drive on Shabbat/Yom Tov, may not be considered willful violators. Rav Dovid Zvi Hoffman (Melammed Leho'il, vol. 1:29) considered all violators in America as "tinok sh'nishba" a baby captured by gentiles unduly influenced by the norms and mores of the secular society. In such a case, the unfriendly religious environment creates a paradigm where intentional culpability cannot be suggested for any individual's indiscretion.

Despite what has just been stated and the halachic mandate to create portals of entry for each Jew to spiritually grow, can I invite someone to my home at the expense of causing a maaseh aveirah? Perhaps such an invitation violates "You shall not put a stumbling block before the blind" (Vayikra 19:14), colloquially known as lifnei iver?

There are two ways for rabbanim to approach this dilemma:

1. Rav Moshe Sternbuch suggests one approach to this dilemma (Tshuvot v'Hanhagot 1:358). A Shabbat/Yom Tov invitation is not considered a prohibition of lifnei iver because it is beneficial for the invitee. Lifnei iver is only transgressed when one encourages the performance of an action that is harmful to that individual. Though driving is a prohibited act, the invitation is not considered harmful, since the Shabbat/Yom Tov experience is potentially positive. Rav Sternbuch indicates that the invitee should be informed of the prohibition of driving in order to discourage chillul Shabbat/Yom Tov. Yet, such invitations, even when the invitee drives, are still permitted.

2. A second and more accepted way to solve this dilemma is uncovered when the basic principle of lifnei iver is analyzed. The Talmud (Avoda Zara 6b) informs us that lifnei iver is only violated when the action could not be done without a helping hand. The Talmud states the following case: If a person becomes a nazir and lives on the side of the river where there is no wine, bringing wine from the other side of the river for the nazir to drink, transgresses the prohibition of lifnei iver. Without this action, there would be no wine, so the act of providing otherwise unavailable wine has created the stumbling block (the wine) in front of a "blind person" (the nazir). If the nazir drinks the wine, the transporter who gave the nazir wine violates lifnei iver. However, if wine is available on the nazir's side of the river, simply giving the nazir a cup of wine does not violate the halachic principle of lifnei iver. (For further elaboration see Tosafot Shabbat 3a s.v. Baba.) This idea is presented in

Shulchan Aruch (Yoreh De'ah 151:1) where the ban to sell idolatrous icons (worship of which is prohibited even for gentiles) is only forbidden when no other merchants are selling such paraphernalia. The sale of such merchandise is only then forbidden, for without the Jewish merchant, the icons would be unattainable. In our situation, driving will occur regardless of our invitation. Therefore, this invitation is perhaps not considered a violation of lifnei iver.

An additional way to prevent the problem is based on a Mishna in Shevi'it (5:6). There, the Mishna limits the prohibition of selling farming instruments during shmita to those instruments whose only use is for agricultural work prohibited during the sabbatical year. Instruments that can be used for both forbidden and permitted activities may be sold.

As Ritva (Avoda Zara 63a) explains, there is no prohibition of lifnei iver because the purchaser can use the instrument appropriately. (See also Tosafot Chagiga 13a s.v. Ein Mosrin) Similarly, when chillul Shabbat/Yom Tov can be anticipated an offer of hospitality to stay over the entire time, even if there is an overwhelming possibility that the invitee will refuse, may be sufficient to obviate the prohibition of lifnei iver enabling us to invite guests even for a Shabbat/Yom Tov meal.

This understanding of lifnei iver is found throughout the responsa literature. Rav Moshe Feinstein (Yoreh De'ah 72) discusses this issue and permits a caterer to allow mixed dancing and does not find the caterer violating lifnei iver. Rav Moshe explains that since the caterer does not demand such activity, and the participants can frequent another establishment and the event could be orchestrated without this maaseh aveirah, there is no lifnei iver. Rav Elchonon Spektor (Ein Yitzchak 1:13) permitted the hiring of non-observant personnel though they might work for the business on Shabbat/Yom Tov. The hiring of such personnel is not lifnei iver for such activity was not mandated and was even discouraged. Rav Yechiel Weinberg (Seridei Eish 2:19) permitted the leasing/selling of a store to non-observant Jews, even though they might open the store on Shabbat - there is no violation of lifnei iver for such activity which is not conditional for the sale.

These ideas are summarized in a letter sent by Rav Shlomo Zalman Auerbach zt"l to a Rebbe at Ohr Somayach. Rav Auerbach there refers to a beginner's service. While it is necessary to offer hospitality which would enable the participant to avoid chillul Shabbat/Yom Tov, failure for the participant to accept does not prevent one from extending an invitation even though the participant will drive. In fact, says Rav Auerbach, there is no need to inform the participant about the prohibition to drive. A copy of this letter can be obtained by contacting the National Council of Young Israel. Rav Moshe Feinstein zt"l, however, does not concur with the aforementioned positions (see Iggerot Moshe, Orach Chaim 1:99).

For a further elaboration on this subject I refer you to a superb article by Rav J. David Bleich, (Tradition 28:2) which summarizes the entire issue.

Rabbi Kenneth Brander serves as Dean of the Boca Raton (FL) Judaic Fellows Program (Community Kollel), Founder of the Yeshiva High School of Broward and Palm Beach Counties, and rabbi of the Boca Raton Synagogue.